

PRAWO TELEKOMUNIKACYJNE

KOMENTARZ

ANDRZEJ KRASUSKI

4. WYDANIE

Wolters Kluwer

PRAWO TELEKOMUNIKACYJNE

KOMENTARZ

ANDRZEJ KRASUSKI

4. WYDANIE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 czerwca 2015 r.

W komentarzu uwzględniono nowelizację do ustawy – Prawo telekomunikacyjne obowiązującą od 14 sierpnia 2015 r. (Dz.U. 2015 r. poz. 1069).

Wydawca

Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący

Małgorzata Jarecka

Opracowanie redakcyjne

JustLuk

Łamanie

JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumieł, Krystyna Szych

Projekt graficzny okładki i stron tytułowych

Agnieszka Tchórznička

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni[♥]

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ

Więcej na www.legalnakultura.pl

POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN: 978-83-264-8127-7

4. wydanie

Wydane przez:

Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	19
Wprowadzenie	35
Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne	45
DZIAŁ I. POSTANOWIENIA OGÓLNE	47
Rozdział 1. Zakres ustawy	47
Art. 1. [Zakres przedmiotowy i cele ustawy]	47
Art. 2. [Definicje]	101
Art. 3. [Zastosowanie umów międzynarodowych do stosunków prawnych z zakresu telekomunikacji]	241
Art. 4. [Wyłączenie obowiązku uzyskania pozwolenia na używanie urządzeń radiowych przez podmioty uprawnione]	252
Art. 5. [Określenie szczegółowych warunków prowadzenia działalności telekomunikacyjnej przez podmioty uprawnione]	257
Art. 6. [Obowiązek informacyjny wobec Prezesa UKE]	262
Art. 6a. [Obowiązki informacyjne w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej]	274
Art. 6b. [Przekazywanie informacji w zakresie obszarów sieci telekomunikacyjnej]	276
Art. 7. [Obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorców telekomunikacyjnych]	278
Art. 8. [Obowiązek zapewnienia dostępu do otrzymywanych informacji]	283
Art. 9. [Zastrzeżenie przekazywanych informacji]	286
Rozdział 2. Wykonywanie gospodarczej działalności telekomunikacyjnej	290
Art. 10. [Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych i obowiązek wpisu do rejestru]	290
Art. 11. [Zaświadczenie o wpisie do rejestru]	322
Art. 12. [Zmiany wpisów w rejestrze]	326
Art. 13. [Delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia]	329

Art. 13a. [Odesłanie do jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji]	330
Art. 14. (uchylony)	332
Rozdział 3. Postępowanie konsultacyjne	333
Art. 15. [Przesłanki wszczęcia postępowania konsultacyjnego]	333
Art. 16. [Wszczęcie postępowania konsultacyjnego]	344
Art. 17. [Przesłanki odstąpienia od postępowania konsultacyjnego]	347
Art. 17a. [Publikacja informacji o postępowaniach konsultacyjnych]	350
Rozdział 4. Postępowanie konsolidacyjne	352
Art. 18. [Przesłanki wszczęcia postępowania konsolidacyjnego]	352
Art. 19. [Przyjęcie rozstrzygnięcia przez Prezesa UKE]	357
Art. 19a. [Przeszkoda do tworzenia jednolitego rynku lub istnienie poważnych wątpliwości co do zgodności tego rozstrzygnięcia z prawem Unii Europejskiej]	361
Art. 20. [Zastosowanie art. 17 pr.tel. do postępowania konsolidacyjnego]	363
DZIAŁ II. REGULOWANIE RYNKU TELEKOMUNIKACYJNEGO	365
Rozdział 1. Analiza rynku, postępowanie w sprawie określania rynków właściwych, nakładania, zmiany i uchylania obowiązków regulacyjnych	365
Art. 21. [Analiza rynków]	365
Art. 22. [Postępowanie w sprawie określenia rynku właściwego, wyznaczenia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej, utrzymania, zmiany albo uchylenia obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej]	374
Art. 23. [Wyznaczanie rynków właściwych, na których występuje skuteczna konkurencja]	392
Art. 24. [Przedsiębiorca o znaczącej pozycji oraz przedsiębiorcy posiadający kolektywną pozycję znaczącą]	398
Art. 25. [Zmiana przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej]	405
Art. 25a. [Sposób wyznaczenia przedsiębiorcy zajmującego znaczącą pozycję rynkową lub przedsiębiorców zajmujących kolektywną pozycję znaczącą]	409
Art. 25b. [Wyznaczanie rynków właściwych innych niż określone w zaleceniu Komisji w sprawie rynków właściwych podlegających regulacji <i>ex ante</i>]	421
Art. 25c. [Dodatkowe wymogi związane z przeprowadzeniem analizy rynku] ...	422
Art. 25d. [Rynek ponadnarodowy jako rynek właściwy]	424
Art. 25e. [Znacząca pozycja rynkowa na rynku powiązanym]	424
Art. 25f. [Pomoc BEREC]	428

Rozdział 2. Dostęp telekomunikacyjny	429
Art. 26. [Negocjowanie dostępu telekomunikacyjnego]	429
Art. 26a. [Negocjacje umowy o dostępie telekomunikacyjnym]	437
Art. 27. [Zakończenie negocjacji umowy o dostępie telekomunikacyjnym]	441
Art. 28. [Decyzja o dostępie telekomunikacyjnym]	447
Art. 29. [Zmiana umowy o dostępie telekomunikacyjnym]	459
Art. 30. [Zmiany umów o dostępie telekomunikacyjnym]	470
Art. 31. [Umowa o dostępie telekomunikacyjnym]	472
Art. 32. [Rozporządzenie w sprawie dostępu telekomunikacyjnego]	483
Art. 33. [Przekazanie umów o dostępie telekomunikacyjnym]	485
Art. 34. [Obowiązek dostępu telekomunikacyjnego]	489
Art. 35. [Techniczne lub eksploatacyjne warunki dostępu telekomunikacyjnego]	495
Art. 36. [Obowiązek równego traktowania – niedyskryminacji]	497
Art. 37. [Obowiązek przejrzystości]	502
Art. 38. [Obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej]	508
Art. 39. [Kalkulacja uzasadnionych kosztów dostępu telekomunikacyjnego oraz stosowanie opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego uwzględniających zwrot uzasadnionych kosztów operatora]	512
Art. 40. [Opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego uwzględniające zwrot ponoszonych kosztów operatora]	523
Art. 41. [Opłaty związane z realizacją przenoszenia numerów i wyborem dostawcy usług]	530
Art. 42. [Oferta ramowa]	533
Art. 43. [Zatwierdzenie oferty ramowej]	548
Art. 43a. [Szczegółowe warunki regulacyjne]	552
Art. 44. [Inne obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego]	560
Art. 44a. [Postępowanie w sprawie nałożenia obowiązków regulacyjnych, o których mowa w art. 44 pr.tel.]	562
Art. 44b. [Rozdział funkcjonalny]	563
Art. 44c. [Skoordynowana analiza rynków]	568
Art. 44d. [Utrzymanie dotychczasowych obowiązków regulacyjnych]	569
Art. 44e. [Osoby kierujące wydzieloną jednostką organizacyjną]	569
Art. 44f. [Forma prawna wydzielonej jednostki organizacyjnej]	570
Art. 44g. [Dobrowolny podział przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo]	572
Art. 45. [Kontrola dostępu do użytkowników końcowych]	574
Rozdział 3. Regulowanie usług na rynku detalicznym	578
Art. 46. [Obowiązki regulacyjne na rynkach detalicznych]	578
Art. 47. (uchylony).	582
Art. 48. [Obowiązek stosowania cennika oraz regulaminu świadczenia usług]	584

Rozdział 4. Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów	586
Art. 49. [Cele rachunkowości regulacyjnej]	586
Art. 50. [Podmioty prowadzące rachunkowość regulacyjną i kalkulację kosztów]	593
Art. 51. [Delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia]	594
Art. 52. [Przechowywanie dokumentacji związanej z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów]	595
Art. 53. [Określenie wskaźnika zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału i zatwierdzenie instrukcji oraz opisu kalkulacji kosztów]	598
Art. 54. [Publikacja zatwierdzonej instrukcji, zatwierdzonego opisu kalkulacji kosztów oraz cen stosowanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego]	607
Art. 55. (uchylony).	612

DZIAŁ III. OCHRONA UŻYTKOWNIKÓW KOŃCOWYCH I USŁUGA POWSZECHNA

615

Rozdział 1. Świadczenie usług telekomunikacyjnych użytkownikom końcowym	615
Art. 56. [Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych]	615
Art. 57. [Szczególne warunki zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych]	671
Art. 58. (uchylony)	683
Art. 59. [Jawność regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych]	684
Art. 60. [Regulamin świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych niewymagających zawarcia umowy w formie pisemnej lub elektronicznej]	689
Art. 60a. [Zmiana umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych]	696
Art. 61. [Ceny usług telekomunikacyjnych]	700
Art. 61a. [Zmiana regulaminu lub cennika na skutek zmiany stawki podatku od towarów i usług]	707
Art. 62. [Publikacja podstawowych praw i obowiązków abonentów]	710
Art. 62a. [Obowiązek dostawcy usług informowania o stosowanej metodzie pomiaru w odniesieniu do świadczonej usługi dostępu do Internetu]	715
Art. 63. [Obowiązek informacyjny dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w zakresie publikowania aktualnych informacji o jakości usług]	719
Art. 63a. [Mobilny dostęp do Internetu – limit transferu danych]	727
Art. 64. [Usługi o podwyższonej opłacie]	729
Art. 64a. [Blokada połączeń]	738
Art. 65. [Sprawozdawczość i rejestr numerów wykorzystywanych do świadczenia usług o podwyższonej opłacie]	741
Art. 66. [Spis abonentów i usługa informacji o numerach telefonicznych]	743

Art. 67.	[Udostępnianie danych o abonentach]	750
Art. 68.	[Połączenie z konsultantem dostawcy usług]	754
Art. 69.	[Uciążliwość – podstawa zmiany przydzielonego numeru]	755
Art. 70.	[Przeniesienie przydzielonego numeru w przypadku zmiany miejsca zamieszkania, siedziby lub miejsca wykonywania działalności]	757
Art. 71.	[Przenoszenie przydzielonego numeru]	759
Art. 71a.	[Rozwiązanie umowy bez zachowania terminów wypowiedzenia i jego skutki]	762
Art. 71b.	[Termin przeniesienia numeru i odszkodowanie]	764
Art. 72.	[Wybór dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych]	768
Art. 73.	[Rozporządzenie w sprawie uprawnień w publicznych sieciach telekomunikacyjnych]	780
Art. 74.	[Zapewnienie uprawnień abonentowi]	782
Art. 75.	[Uprawnienie do wybierania wieloczęstotliwościowego]	784
Art. 76.	[Obowiązek przekazywania danych i sygnałów pomiędzy sieciami operatorów państw członkowskich]	786
Art. 77.	(uchylony).	790
Art. 78.	[Obowiązek informacyjny wobec Prezesa UKE]	795
Art. 79.	[Dostęp do numeracji w Unii Europejskiej]	806
Art. 79a.	[ETNS – wywołania przychodzące i wychodzące]	810
Art. 79b.	[Ochrona przed nadużyciami z wykorzystaniem sieci telekomunikacyjnej]	812
Art. 79c.	[Dostęp do usług telefonicznych dla osób niepełnosprawnych]	814
Art. 80.	[Wykaz usług telekomunikacyjnych]	822
Rozdział 2. Świadczenie usługi powszechnej	829
Art. 81.	[Usługa powszechna]	829
Art. 81a.	[Ocena usług telekomunikacyjnych składających się na usługę powszechną]	849
Art. 82.	[Konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego]	852
Art. 83.	[Wyznaczenie przedsiębiorcy do świadczenia usługi powszechnej poza trybem konkursowym]	856
Art. 83a.	[Zawiadomienie Komisji Europejskiej w sprawie wyznaczenia przedsiębiorcy do świadczenia usługi powszechnej]	858
Art. 84.	[Publikacja listy przedsiębiorców wyznaczonych do świadczenia usługi powszechnej]	858
Art. 85.	[Treść decyzji w sprawie wyznaczenia przedsiębiorcy do świadczenia usługi powszechnej]	859
Art. 86.	[Obowiązek świadczenia usługi powszechnej]	861
Art. 87.	[Termin zawarcia umowy o świadczenie usługi powszechnej]	863
Art. 88.	[Minimalna liczba aparatów publicznych lub innych punktów dostępowych umożliwiających komunikację głosową]	864

Art. 89.	[Dostęp dla osób niepełnosprawnych]	865	
Art. 90.	(uchylony).	867	
Art. 91.	[Dodatkowe obowiązki nakładane w decyzjach w sprawie wyznaczenia przedsiębiorcy do świadczenia usługi powszechnej]	867	
Art. 91a.	[Cennik w zakresie specjalnego pakietu cenowego i regulamin świadczenia usługi powszechnej]	870	
Art. 92.	[Termin przedłożenia cennika i regulaminu świadczenia usługi powszechnej]	872	
Art. 93.	[Dostarczanie udogodnień i usług dodatkowych przez przedsiębiorcę wyznaczonego]	873	
Art. 94.	(uchylony).	876	
Art. 94a.	[Zbycie środków majątkowych lokalnej sieci dostępu lub ich znacznej części]	877	
Art. 95.	[Dopłata do kosztów świadczonych usług]	878	
Art. 96.	[Wniosek o dopłatę do kosztu netto]	882	
Art. 97.	[Udział w pokryciu dopłaty]	883	
Art. 98.	[Ustalenie przedsiębiorców zobowiązanych do uiszczenia dopłaty]	884	
Art. 99.	[Sposób uiszczenia opłaty]	885	
Art. 100.	[Finansowanie wydatków jednostek uprawnionych]	887	
Art. 101.	[Przerwanie bądź w istotnym zakresie ograniczenie usługi]	888	
Art. 102.	[Brak możliwości świadczenia usługi]	891	
Art. 103.	[Przedsiębiorca wyznaczony do udostępniania ogólnokrajowego spisu abonentów lub świadczenia usługi ogólnokrajowej informacji o numerach telefonicznych]	895	
Rozdział 3. Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług telekomunikacyjnych			898
Art. 104.	[Odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usługi telekomunikacyjnej]	898	
Art. 105.	[Odszkodowanie]	899	
Art. 106.	[Obowiązek rozpatrzenia reklamacji usługi telekomunikacyjnej]	900	
Art. 107.	[Skutki wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego]	907	
Art. 108.	[Przedawnienie roszczeń]	909	
Rozdział 4. Sposoby rozstrzygania sporów			909
Art. 109.	[Polubowne rozwiązywanie sporów cywilnoprawnych]	909	
Art. 110.	[Stałe polubowne sądy konsumenckie]	912	
DZIAŁ IV. GOSPODAROWANIE CZĘSTOTLIWOŚCIAMI I NUMERACJĄ			921
Rozdział 1. Gospodarowanie częstotliwościami			921
Art. 111.	[Krajowa Tablica Przeznaczeń Częstotliwości]	921	
Art. 112.	[Plany zagospodarowania częstotliwości]	936	

Art. 113. [Szczegółowe warunki wykonywania określonych służb radiokomunikacyjnych]	942
Art. 114. [Rezerwacja częstotliwości]	943
Art. 114a. [Współkorzystanie z częstotliwości – sprawy sporne]	970
Art. 115. [Treść rezerwacji częstotliwości]	974
Art. 115 ¹ . [Ograniczenie sposobu wykorzystania częstotliwości]	987
Art. 115 ² . [Systemy łączności kolejowej]	990
Art. 115a. [Wykorzystanie zwolnionej części multipleksu]	995
Art. 115b. [Rozstrzygnięcia Prezesa UKE w okresie przejściowym]	996
Art. 116. [Postępowanie selekcyjne]	998
Art. 116a. [Wniosek o zmianę rezerwacji]	1021
Art. 117. (uchylony).	1025
Art. 118. [Ogłoszenie o przetargu, aukcji albo konkursie]	1026
Art. 118a. [Kryteria oceny ofert w przetargu, aukcji lub konkursie]	1035
Art. 118b. [Podmiot wyłoniony na podstawie procedury selekcyjnej]	1042
Art. 118c. [Ogłoszenie wyników przetargu, aukcji albo konkursu]	1044
Art. 118d. [Unieważnienie przetargu, aukcji albo konkursu]	1046
Art. 118e. [Nierozstrzygnięty przetarg, aukcja albo konkurs]	1057
Art. 119. [Wadium]	1059
Art. 120. [Rozporządzenie uszczegóławiające przetarg, aukcję oraz konkurs]	1062
Art. 121. (uchylony).	1079
Art. 122. [Zmiana podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości]	1079
Art. 122 ¹ . [Przekazanie do użytkowania częstotliwości]	1087
Art. 122a. [Kompetencja Prezesa UKE do wydania decyzji zobowiązującej do wykorzystywania częstotliwości w sposób zgodny z zobowiązaniami podjętymi w ramach procedury selekcyjnej]	1093
Art. 123. [Zmiana lub cofnięcie rezerwacji częstotliwości]	1094
Art. 124. [Ograniczenia związane z cofnięciem rezerwacji częstotliwości]	1109
Art. 125. [Częstotliwości użytkowane jako cywilno-rządowe]	1109
Rozdział 2. Gospodarowanie numeracją	1109
Art. 126. [Przydział numeracji]	1109
Art. 127. [Tablica Zagospodarowania Numeracji]	1117
Art. 128. [Udostępnienie i odmowa udostępnienia numeracji]	1118
Art. 129. [Numery alarmowe]	1120
Art. 130. [Znak identyfikujący abonenta]	1125
Art. 131. [Zmiana numeracji]	1127
DZIAŁ IVA. OPERATOR MULTIPLEKSU I DOSTĘP DO MULTIPLEKSU	1130
Art. 131a. [Obowiązki operatora multipleksu]	1132
Art. 131b. [Obowiązek negocjacji w przedmiocie zawarcia umowy o dostępie do multipleksu]	1135
Art. 131c. [Umowa o dostępie do multipleksu]	1136

Art. 131d. [Interwencja Prezesa UKE]	1137
Art. 131e. [Decyzja Prezesa UKE w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub określenia warunków współpracy]	1138
Art. 131f. [Zmiana umowy o dostępie do multipleksu]	1141
Art. 131g. [Wyłączenie stosowania działu IVa ustawy]	1141
 DZIAŁ V. CYFROWE TRANSMISJE RADIOFONICZNE	
I TELEWIZYJNE	1142
Art. 132. [Interoperacyjność usług cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych]	1146
Art. 133. [Obowiązek świadczenia usług technicznych nadawcom]	1154
Art. 134. [Znoszenie obowiązku określonego w art. 133 pr.tel.]	1157
Art. 135. [Obowiązki w zakresie umów licencyjnych]	1159
Art. 136. [Dostęp do udogodnień towarzyszących]	1161
Art. 136a. [Kompetencje Prezesa UKE w sprawach spornych]	1164
 DZIAŁ VI. INFRASTRUKTURA, URZĄDZENIA	
TELEKOMUNIKACYJNE I URZĄDZENIA RADIOWE	1169
Rozdział 1. Infrastruktura telekomunikacyjna	1169
Art. 137. [Specyfikacje techniczne zakończeń sieci]	1169
Art. 138. [Obowiązki Prezesa UKE w zakresie interfejsów międzysieciowych] ...	1172
Art. 139. [Dostęp do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej bez względu na pozycję rynkową]	1173
Art. 140. (uchylony).	1182
Art. 141. (uchylony).	1184
Art. 142. [Oddzielenie funkcji nadzorczych od funkcji właścicielskich]	1186
Rozdział 2. Używanie i obsługa urządzeń radiowych	1188
Art. 143. [Wymóg pozwoleń radiowych]	1188
Art. 144. [Wyłączenie z zakresu obowiązku uzyskania pozwolenia radiowego]	1195
Art. 144a. [Czasowe używanie urządzeń radiowych w celu okazjonalnego przekazu]	1203
Art. 144b. [Czasowe używanie urządzenia radiowego w celach badań naukowych, testów lub eksperymentów]	1207
Art. 144c. [Rejestr urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia radiowego]	1209
Art. 144d. [Przesłanki wykreślenia danych z rejestru]	1213
Art. 145. [Treść pozwolenia radiowego]	1213
Art. 146. [Warunki wykorzystywania częstotliwości]	1215
Art. 147. [Cofnięcie lub zmiana pozwolenia radiowego]	1216
Art. 148. [Przesłanki wydania pozwolenia radiowego]	1218

Art. 148a. [Obowiązek publikacji w BIP UKE]	1225
Art. 148b. [Używanie urządzenia radiowego przez podmioty wyszczególnione]	1225
Art. 149. [Świadectwa operatora urządzeń radiowych]	1227
Art. 150. [Świadectwo operatora urządzeń radiowych]	1228
Art. 151. [Zakres praw wynikających ze świadectwa operatora urządzeń radiowych]	1235
Rozdział 3. Wymagania dla telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i urządzeń radiowych	1236
Art. 152. [Zastosowanie ustawy o systemie oceny zgodności]	1237
Art. 152a. [Przepis odsyłający do ustawy o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa]	1245
Art. 153. [Wymagania wobec urządzeń radiowych i telekomunikacyjnych urządzeń końcowych wprowadzanych do obrotu]	1247
Art. 154. [Urządzenia radiowe z ograniczeniami wprowadzania ich do obrotu]	1255
Art. 155. [Obowiązek współpracy z Prezesem UKE przy wprowadzaniu urządzeń do obrotu]	1258
Art. 156. [Eksponowanie na targach, wystawach i pokazach]	1262
Art. 157. (uchylony).	1264
Art. 158. [Dokumentacja związana z oceną zgodności]	1265
DZIAŁ VII. TAJEMNICA TELEKOMUNIKACYJNA I OCHRONA DANYCH UŻYTKOWNIKÓW KOŃCOWYCH	1269
Art. 159. [Zakres tajemnicy telekomunikacyjnej]	1290
Art. 160. [Obowiązek zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej]	1306
Art. 161. [Przetwarzanie danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną]	1308
Art. 162. [Odpowiedzialność za naruszenie tajemnicy telekomunikacyjnej]	1313
Art. 163. [Obowiązek informacyjny]	1321
Art. 164. [Okres przetwarzania danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną]	1322
Art. 165. [Przetwarzanie danych transmisyjnych]	1324
Art. 166. [Obowiązki dotyczące wykorzystania danych o lokalizacji]	1326
Art. 167. [Włączenie się do trwającego połączenia]	1328
Art. 168. [Rejestracja danych o wykonanych usługach telekomunikacyjnych]	1330
Art. 169. [Publicznie dostępny spis abonentów]	1331
Art. 170. [Udzielanie informacji o numerach abonentów]	1335
Art. 171. [Dodatkowe usługi]	1337
Art. 172. [Używanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego]	1341
Art. 173. [Przechowywanie informacji w urządzeniach końcowych abonentów lub użytkowników końcowych (tzw. <i>cookies</i>) i uzyskiwanie do nich dostępu]	1349

Art. 174. [Zgoda abonenta lub użytkownika końcowego]	1355
Art. 174a. [Naruszenie danych osobowych]	1357
Art. 174b. [Kontrola GIODO]	1363
Art. 174c. [Wystąpienie w sprawie ochrony danych osobowych]	1368
Art. 174d. [Rejestr naruszeń danych osobowych]	1369
DZIAŁ VIIA. BEZPIECZEŃSTWO I INTEGRALNOŚĆ SIECI	
I USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH	1372
Art. 175. [Środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci, usług oraz przekazu komunikatów]	1372
Art. 175a. [Notyfikowanie Prezesowi UKE naruszenia bezpieczeństwa lub integralności sieci lub usług]	1376
Art. 175b. [Notyfikowanie przez Prezesa UKE wystąpienia naruszenia bezpieczeństwa lub porządku publicznego]	1377
Art. 175c. [Obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci]	1379
Art. 175d. [Delegacja ustawowa do określenia minimalnych szczegółowych środków technicznych i organizacyjnych oraz metod zapobiegania zagrożeniom]	1383
Art. 175e. [Obowiązek publikacji]	1384
DZIAŁ VIII. OBOWIĄZKI NA RZECZ OBRONNOŚCI, BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA ORAZ BEZPIECZEŃSTWA	
I PORZĄDKU PUBLICZNEGO	1386
Art. 176. [Obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa oraz bezpieczeństwem i porządkiem publicznym]	1389
Art. 176a. [Szczegółowe obowiązki przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń]	1392
Art. 177. [Udostępnianie urządzeń radiowych w sytuacjach szczególnych zagrożeń]	1400
Art. 178. [Uprawnienie Prezesa UKE do wydania decyzji]	1403
Art. 179. [Obowiązki przedsiębiorcy telekomunikacyjnego związane z utrzymaniem sieci]	1407
Art. 180. [Blokowanie połączeń lub przekazów informacji]	1416
Art. 180a. [Retencja danych]	1421
Art. 180b. [Wspólne wykonywanie obowiązków bądź ich powierzenie]	1425
Art. 180c. [Zakres danych podlegających retencji]	1425
Art. 180d. [Udostępnianie danych retencyjnych]	1428
Art. 180e. [Obowiązek ochrony danych retencyjnych]	1429
Art. 180f. [Obowiązki informacyjne]	1430
Art. 180g. [Sprawozdawczość o przekazywanych danych podmiotom uprawnionym]	1431

Art. 181. (uchylony).	1434
Art. 182. [Rozporządzenie w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla interfejsów, umożliwiających wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego]	1434
DZIAŁ IX. OPŁATY TELEKOMUNIKACYJNE	1436
Art. 183. [Cel i zasady pobierania opłaty telekomunikacyjnej]	1436
Art. 184. [Opłaty za prawo do wykorzystywania numeracji]	1446
Art. 185. [Opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością]	1452
Art. 186. [Pobieranie opłat i ich przeznaczenie]	1464
Art. 187. [Zastosowanie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji]	1464
Art. 188. [Zastosowanie przepisów ordynacji podatkowej]	1465
DZIAŁ X. ADMINISTRACJA ŁĄCZNOŚCI I POSTĘPOWANIE PRZED PREZESEM UKE	1467
Rozdział 1. Organy administracji łączności	1467
Art. 189. [Określenie organów administracji łączności i celów polityki regulacyjnej]	1467
Art. 190. [Organ regulacyjny w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych]	1506
Art. 191. [Dziennik Urzędowy Urzędu Komunikacji Elektronicznej]	1517
Art. 192. [Zakres działania Prezesa UKE]	1519
Art. 192a. [Obowiązek prowadzenia badania społecznego]	1544
Art. 193. [Urząd Komunikacji Elektronicznej]	1545
Art. 194. (uchylony).	1547
Art. 195. (uchylony).	1549
Art. 196. (uchylony).	1552
Art. 197. (uchylony).	1553
Art. 198. (uchylony).	1554
Rozdział 2. Kontrola i postępowanie pokontrolne	1556
Art. 199. [Uprawnienia Prezesa UKE]	1556
Art. 200. [Zakres uprawnień kontrolnych]	1563
Art. 200a. [Zastosowanie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej] ...	1570
Art. 201. [Skutki przeprowadzenia kontroli]	1573
Art. 202. [Usuwanie zagrożeń]	1578
Art. 203. [Rozstrzygnięcia Prezesa UKE dotyczące urządzeń radiowych]	1581
Art. 204. [Szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia]	1584
Art. 204a. [Szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia]	1585
Art. 205. [Wyłączenie stosowania przepisów art. 200–204 pr.tel.]	1587

Rozdział 3. Postępowanie przed Prezesem UKE	1590
Art. 206. [Zastosowanie przepisów do postępowania przed Prezesem UKE] ...	1590
Art. 207. [Ograniczenie prawa wglądu do materiału dowodowego]	1605
Art. 207a. [Okazjonalny przekaz informacji]	1608
DZIAŁ XI. PRZEPISY KARNE I KARY PIENIĘŻNE	1610
Art. 208. [Używanie urządzenia radiowego bez wymaganego pozwolenia]	1610
Art. 209. [Kary pieniężne]	1613
Art. 210. [Wymiar kary]	1651
DZIAŁ XII. ZMIANY W PRZEPISACH OBOWIĄZUJĄCYCH, PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE	1655
Rozdział 1. Zmiany w przepisach obowiązujących	1655
Art. 211. [Zmiany w ustawie z 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń]	1655
Art. 212. [Zmiany w ustawie z 6 kwietnia 1990 r. o Policji]	1656
Art. 213. [Zmiany w ustawie z 12 października 1990 r. o Straży Granicznej] ...	1656
Art. 214. [Zmiany w ustawie z 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej]	1657
Art. 215. [Zmiany w ustawie z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych]	1658
Art. 216. [Zmiany w ustawie z 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji]	1659
Art. 217. [Zmiany w ustawie z 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych]	1659
Art. 218. [Zmiany w ustawie z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrzne i Agencji Wywiadu]	1660
Art. 219. [Zmiany w ustawie z 9 lipca 2003 r. o Wojskowych Służbach Informacyjnych]	1661
Art. 220. [Zmiany w ustawie z 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe]	1661
Rozdział 2. Przepisy przejściowe	1662
Art. 221. [Przedsiębiorca telekomunikacyjny, który przed dniem wejścia w życie ustawy był operatorem o znaczącej pozycji rynkowej]	1662
Art. 222. [Sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy]	1666
Art. 223. [Przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy – Prawo telekomunikacyjne z 2000 r.]	1667
Art. 224. [Zezwolenie telekomunikacyjne lub zgłoszenie działalności telekomunikacyjnej]	1668
Art. 225. [Przedsiębiorcy lub inne podmioty uprawnione do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów]	1677
Art. 226. [Wnioski o wydanie zezwolenia telekomunikacyjnego]	1677
Art. 227. [Rezerwacja częstotliwości oraz przydziały numeracji]	1678
Art. 228. [Prezes URTiP]	1679

Art. 229. [Finansowanie URTiP]	1679
Art. 230. [Operator publiczny posiadający zezwolenie telekomunikacyjne]	1679
Art. 231. [Opłata, o której mowa w art. 183 pr.tel.]	1680
Art. 232. [Niestosowanie wymagań, o których mowa w art. 148 ust. 1 pkt 3 lit. a pr.tel.]	1680
Art. 233. [Zastosowanie przepisów przejściowych do aparatury, w tym urządzeń radiowych i telekomunikacyjnych urządzeń końcowych bez oznakowania znakiem zgodności]	1680
Rozdział 3. Przepisy końcowe	1681
Art. 234. [Utrata mocy obowiązującej ustawy – Prawo telekomunikacyjne z 2000 r. (Dz.U. Nr 73, poz. 852)]	1681
Art. 235. [Wejście w życie ustawy]	1681
Bibliografia	1683
Wykaz źródeł prawa	1691
Wykaz orzecznictwa	1709
Spis tabel i schematów	1721
Indeks rzeczowy	1723

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- decyzja 2009/884/WE – decyzja Komisji 2009/884/WE z 30 listopada 2009 r. zmieniająca decyzję 2007/116/WE w związku z wprowadzeniem dodatkowych zastrzeżonych numerów zaczynających się na „116” (Dz.Urz. UE 2009 L 317/46)
- decyzja 2007/116/WE – decyzja Komisji 2007/116/WE z 15 lutego 2007 r. w sprawie rezerwacji krajowego zakresu numeracyjnego zaczynającego się na „116” na potrzeby zharmonizowanych usług o walorze społecznym (Dz.Urz. UE 2007 L 49/30 ze zm.)
- decyzja o spektrum radiowym – decyzja nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) (Dz.Urz. UE 2002 L 108/1; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE, Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 13, t. 29, s. 317)
- decyzja RSPP – decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE z 14 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego (Dz.Urz. UE 2012 L 81/7)
- d.p.p.m. – ustawa z 12 listopada 1965 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. Nr 46, poz. 290 ze zm.) – akt nieobowiązujący
- dyrektywa 89/552/EWG – dyrektywa 89/552/EWG Parlamentu Europejskiego i Rady z 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.Urz. UE 1989 L 298/23; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 6, t. 1, s. 224 ze zm.) – akt nieobowiązujący
- dyrektywa 92/44/EWG – dyrektywa Rady 92/44/EWG z 5 czerwca 1992 r. w sprawie zastosowania zasady otwartej sieci do łączы dzierżawionych (Dz.Urz. WE 1992 L 165/27 ze zm.)

- dyrektywa 95/46/WE – dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.Urz. WE 1995 L 281/31; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 13, t. 15, s. 355 ze zm.)
- dyrektywa 97/13/WE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 97/13/WE z 10 kwietnia 1997 r. w sprawie wspólnych ram prawnych dotyczących generalnych i indywidualnych uprawnień na świadczenie usług telekomunikacyjnych (Dz.Urz. WE 1997 L 117/15)
- dyrektywa 97/33/WE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 97/33/WE z 30 czerwca 1997 r. w sprawie wzajemnych połączeń w telekomunikacji ze względu na zapewnienie usług powszechnych oraz interoperacyjności przez zastosowanie zasady otwartej sieci (ONP) (Dz.Urz. WE 1997 L 199/32 ze zm.) – akt nieobowiązujący
- dyrektywa 97/66/WE – dyrektywa 97/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 15 grudnia 1997 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze telekomunikacji (Dz.Urz. WE 1998 L 24/1)
- dyrektywa 98/10/WE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 98/10/WE z 26 lutego 1998 r. w sprawie zastosowania zasady otwartej sieci do telefonii głosowej i telekomunikacyjnych usług powszechnych w konkurencyjnym środowisku (Dz.Urz. WE 1998 L 101/24 ze zm.)
- dyrektywa 98/34/WE – dyrektywa 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 22 czerwca 1998 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.Urz. WE 1998 L 204/37, ze zm.; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 13, t. 20, s. 337 ze zm.)
- dyrektywa 2002/58/WE – dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.Urz. WE 2002 L 201/37; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 13, t. 29, s. 514 ze zm.)
- dyrektywa 2006/24/WE – dyrektywa 2006/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 15 marca 2006 r. w sprawie zatrzymywania generowanych lub przetwarzanych danych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności oraz zmieniającej dyrektywę 2002/58/WE (Dz.Urz. UE 2006 L 105/54) – akt nieobowiązujący
- dyrektywa 2007/65/WE – dyrektywa 2007/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 grudnia 2007 r. zmieniająca dyrektywę Rady 89/552/EWG w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, doty-

- czających wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej (Dz.Urz. UE 2007 L 332/27)
- dyrektywa 2009/136/WE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/136/WE z 25 listopada 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (Dz.Urz. UE 2009 L 337/11 ze zm.)
- dyrektywa 2009/140/WE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/140/WE z 25 listopada 2009 r. zmieniająca dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci i usług łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń oraz 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.Urz. UE 2009 L 337/37)
- dyrektywa EMC – dyrektywa 2004/108/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 15 grudnia 2004 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej oraz uchylająca dyrektywę 89/336/EWG (Dz.Urz. WE 2004 L 390/24)
- dyrektywa LVD – dyrektywa 2006/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 12 grudnia 2006 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia (Dz.Urz. WE 2006 L 374/10)
- dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (Dz.Urz. UE 2010 L 95/1)
- dyrektywa o dostępie – dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urzędzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie) (Dz.Urz. WE 2002 L 108/7; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 13, t. 29, s. 323 ze zm.)
- dyrektywa o konkurencji – dyrektywa Komisji 2002/77/WE z 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.Urz. WE 2002 L 249/21; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 8, t. 2, s. 178)
- dyrektywa o usłudze powszechnej – dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami

- i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) (Dz.Urz. WE 2002 L 108/51; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 13, t. 29, s. 367 ze zm.).
- dyrektywa o zezwoleniach – dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach) (Dz.Urz. WE 2002 L 108/21; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 13, t. 29, s. 337 ze zm.)
- dyrektywa ramowa – dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz.Urz. WE 2002 L 108/33; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 13, t. 29, s. 349 ze zm.)
- dyrektywa RTTE – dyrektywa 1999/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 9 marca 1999 r. w sprawie urzędów radiowych i końcowych urzędów telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznania ich zgodności (Dz.Urz. WE 1999 L 91/10; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 13, t. 23, s. 254 ze zm.)
- k.c. – ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 121 ze zm.)
- k.k. – ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.)
- Konstytucja i Konwencja MZT – Konstytucja i Konwencja Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, sporządzona w Genewie dnia 22 grudnia 1992 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 10, poz. 111, zał.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Konwencja STCW – Międzynarodowa konwencja o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, sporządzona w Londynie 7 lipca 1978 r. (Dz.U. z 1984 r. Nr 39, poz. 201, zał. ze zm.)
- k.p. – ustawa z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1502 ze zm.)
- k.p.a. – ustawa z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.)
- k.p.k. – ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)
- k.p.w. – ustawa z 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 395 ze zm.)
- KPP – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE 2010 C 83/389)

Krajowa Tablica Przeznaczeń Częstotliwości	– załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z 27 grudnia 2013 r. w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości (Dz.U. z 2014 r., poz. 161)
k.s.h.	– ustawa z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 1030 ze zm.)
k.w.	– ustawa z 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 482 ze zm.)
k.zob.	– rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 października 1933 r. – Kodeks zobowiązań (Dz.U. Nr 82, poz. 598 ze zm.)
nowela z 15 grudnia 2006 r.	– ustawa z 15 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 249, poz. 1834) – akt nieobowiązujący
nowela z 24 kwietnia 2009 r.	– ustawa z 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne i niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 85, poz. 716)
nowela z 29 kwietnia 2010 r.	– ustawa z 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 86, poz. 554 ze zm.) – akt nieobowiązujący
nowela z 29 października 2010 r.	– ustawa z 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 229, poz. 1497)
nowela z 15 kwietnia 2011 r.	– ustawa z 15 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 102, poz. 587)
nowela z 16 września 2011 r.	– ustawa z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 234, poz. 1390)
nowela z 16 listopada 2012 r.	– ustawa z 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r., poz. 1445 ze zm.)
o.p.	– ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.)
p.p.m.	– ustawa z 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. Nr 80, poz. 432 ze zm.)
p.p.s.a.	– ustawa z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.)
pr.bank.	– ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 128 ze zm.)
pr.pocz.	– ustawa z 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. z 2012 r., poz. 1529)
pr.pocz. z 2003 r.	– ustawa z 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (tekst jedn. Dz.U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159 ze zm.)
pr.tel.	– ustawa z 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 243 ze zm.)
pr.tel. z 2000 r.	– ustawa z 21 lipca 2000 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 73, poz. 852 ze zm.)
Regulamin radiokomunikacyjny	– Regulamin radiokomunikacyjny Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, Wydanie 2008 (Radio Regulations ITU – edition 2008, https://www.itu.int/pub/R-REG-RR-2008)

- rozporządzenie nr 2887/2000 – rozporządzenie (WE) nr 2887/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z 18 grudnia 2000 r. w sprawie uwolnionego dostępu do pętli lokalnej (Dz.Urz. WE 2000 L 336/4; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 13, t. 26, s. 83) – akt nieobowiązujący
- rozporządzenie nr 1/2003 – rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 z 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 TWE (Dz.Urz. UE 2003 L 1/1; tekst w języku polskim opublikowany w Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne 2004, rozdz. 8, t. 2, s. 205 ze zm.)
- rozporządzenie nr 765/2008 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.Urz. UE 2008 L 218/30)
- rozporządzenie nr 1211/2009 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 z 25 listopada 2009 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Urząd (Dz.Urz. UE 2009 L 337/1)
- rozporządzenie nr 531/2012 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.Urz. UE 2012 L 172/10)
- r.p.a.k. – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z 19 lipca 2013 r. w sprawie przetargu, aukcji oraz konkursu na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 917)
- r.p.d.p.t. – rozporządzenie Rady Ministrów z 4 stycznia 2010 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń (Dz.U. Nr 15, poz. 77)
- r.p.n.k. – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z 30 października 2013 r. w sprawie planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, w których świadczone są publicznie dostępne usługi telefoniczne (Dz.U. z 2013 r., poz. 1281)
- r.p.r.r. z 2003 r. (rozporządzenie kosztowe z 2003 r.) – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 10 grudnia 2003 r. w sprawie prowadzenia rachunkowości regulacyjnej i sposobów kalkulacji kosztów przez operatora telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej (Dz.U. Nr 213, poz. 2087 ze zm.) – akt nieobowiązujący
- r.p.r.r. z 2005 r. (rozporządzenie kosztowe z 2005 r.) – rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z 15 grudnia 2005 r. w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług (Dz.U. Nr 255, poz. 2140 ze zm.)
- r.p.s.r. – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z 10 grudnia 2014 r. w sprawie pozwoleń dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej (Dz.U. z 2015 r., poz. 10)

-
- r.r.u.t. – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z 24 lutego 2014 r. w sprawie reklamacji usługi telekomunikacyjnej (Dz.U. z 2014 r., poz. 284)
- r.s.w.d.t. – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 21 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego (Dz.U. Nr 145, poz. 919)
- r.ś.o.u.r. – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z 16 stycznia 2015 r. w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych (Dz.U. z 2015 r., poz. 99)
- r.u.r.n. – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z 12 grudnia 2014 r. w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego (Dz.U. z 2014 r., poz. 1843)
- r.w.d.ś.u. – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z 26 marca 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych przez dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 464)
- r.w.k.u. – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 16 grudnia 2010 r. w sprawie warunków korzystania z uprawnień w publicznych sieciach telefonicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 1670)
- r.w.t.b. – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690 ze zm.)
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz.Urz. UE 2012 C326/47 ze zm.)
- Traktat Akcesyjny – Traktat między Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Grecką, Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Republiką Austrii, Republiką Portugalską, Republiką Finlandii, Królestwem Szwecji, Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej) a Republiką Czeską, Republiką Estońską, Republiką Cypryjską, Republiką Łotewską, Republiką Litewską, Republiką Węgierską, Republiką Malty, Rzeczpospolitą Polską, Republiką Słowenii, Republiką Słowacką dotyczący przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej, podpisany w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003 r. (Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864)
- TUE – Traktat o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz.Urz. UE 2012 C 326/13)
- TWE – Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (wersja skonsolidowana Dz.Urz. UE 2006 C 321E/37)

- u.d.a.r. – ustawa z 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 812 ze zm.)
- u.d.i.p. – ustawa z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.)
- u.e.l. – ustawa z 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 388)
- u.f.p. – ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.)
- u.g.n. – ustawa z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 782 ze zm.)
- u.i.c.t.u. – ustawa z 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2014 r., poz. 915)
- u.k.e. – ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz.U. Nr 82, poz. 556 ze zm.)
- u.k.w.h. – ustawa z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 707 ze zm.)
- u.o.a.n. – ustawa z 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 ze zm.)
- u.o.d.o. – ustawa z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1182 ze zm.)
- u.o.i.n. – ustawa z 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 182, poz. 1228 ze zm.)
- u.o.k.k. – ustawa z 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 184)
- u.o.n.p. – ustawa z 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 1225) – akt nieobowiązujący
- u.p.a.p.p. – ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn. Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 ze zm.)
- u.p.d.o.f. – ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 361 ze zm.)
- u.p.d.o.p. – ustawa z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 851 ze zm.)
- u.p.e.a. – ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1619 ze zm.)
- u.p.k. – ustawa z 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2014 r., poz. 827)
- u.p.n.p.r. – ustawa z 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171, poz. 1206 ze zm.)
- u.p.z.o.ł. – ustawa z 29 grudnia 2005 r. o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji (Dz.U. Nr 267, poz. 2258 ze zm.)

u.r.	– ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.)
u.r.t.	– ustawa z 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (tekst jedn. Dz.U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226 ze zm.)
u.s.d.g.	– ustawa z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.)
u.s.o.z.	– ustawa z 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1645 ze zm.)
u.s.o.z.w.	– ustawa z 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz.U. Nr 235, poz. 1700 ze zm.)
u.s.p.r.	– ustawa z 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz.U. z 2013 r., poz. 1635 ze zm.)
ustawa o ABW	– ustawa z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154 ze zm.)
ustawa o CBA	– ustawa z 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1411 ze zm.)
ustawa o Policji	– ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 355 ze zm.)
ustawa o RM	– ustawa z 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 392 ze zm.)
ustawa o SKW	– ustawa z 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 253 ze zm.)
ustawa o ŻW	– ustawa z 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 568 ze zm.)
u.st.w.	– ustawa z 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1191)
u.s.w.	– ustawa z 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1815 ze zm.)
u.ś.u.d.e.	– ustawa z 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 1422)
u.u.w.d.g.	– ustawa z 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz.U. z 2014 r., poz. 1662)
u.w.n.t.c.	– ustawa z 30 czerwca 2011 r. o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej (Dz.U. Nr 153, poz. 903 ze zm.)
u.w.r.u.s.	– ustawa z 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 880)
u.z.n.k.	– ustawa z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.)
u.z.p.p.r.	– ustawa z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1649 ze zm.)

- u.z.u.w.r. – ustawa z 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r., poz. 1256) – akt nieobowiązujący
- zalecenie NGA – zalecenie Komisji 2010/572/UE z 20 września 2010 r. w sprawie regulowanego dostępu do sieci dostępu nowej generacji (Dz.Urz. UE 2010 L 251/35)
- zalecenie z 1998 r. – zalecenie Komisji 98/322/WE z 8 kwietnia 1998 r. w sprawie wzajemnych połączeń na zliberalizowanym rynku telekomunikacji (część 2 – Rozdzielność księgową i księgowanie kosztów) (Dz.Urz. WE 1998 L 141/6)
- zalecenie z 2003 r. – zalecenie Komisji Europejskiej z 11 lutego 2003 r. w sprawie właściwych rynków produktów i usług podatnych na regulację *ex ante* zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych ram prawnych dla sieci usług łączności elektronicznej (Dz.Urz. WE 2003 L 114/45)
- zalecenie z 2007 r. – zalecenie Komisji Europejskiej 2007/879/WE z 17 grudnia 2007 r. w sprawie właściwych rynków produktów i usług w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante* zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług (zalecenie w sprawie odnośnych rynków) (Dz.Urz. UE 2007 L 344/65)
- zalecenie z 2008 r. – zalecenie Komisji Europejskiej z 15 października 2008 r. w sprawie notyfikacji, terminów i konsultacji przewidzianych w art. 7 dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.Urz. UE 2008 L 301/23)
- zalecenie z 2010 r. – zalecenie Komisji 2010/572/UE z 20 września 2010 r. w sprawie regulowanego dostępu do sieci dostępu nowej generacji (Dz.Urz. UE 2010 L 251/35)
- zalecenie z 2013 r. – zalecenie Komisji 2013/466/UE z 11 września 2013 r. w sprawie jednolitych obowiązków niedyskryminacji i metod kalkulacji kosztów w celu promowania konkurencji i poprawienia otoczenia dla inwestycji w sieci szerokopasmowe (Dz.Urz. UE 2013 L 251/13)
- zalecenie z 2014 r. – zalecenie Komisji 2014/710/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie rynków właściwych w zakresie produktów i usług telekomunikacyjnych w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante* zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.Urz. UE 2014 L 295/79)
- zarządzenie z 16 lipca 2010 r. – zarządzenie nr 14 Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej z 16 lipca 2010 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz.Urz. UKE z 2010 r. Nr 16, poz. 40 ze zm.)

- ZTP – Zasady Techniki Prawodawczej – załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. Nr 100, poz. 908)

Czasopisma i publikatory

- Apel.-W-wa – Apelacja. Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie
 BIP – Biuletyn Informacji Publicznej
 Biul. SN – Biuletyn Informacyjny Sądu Najwyższego
 Dz.Urz. MT – Dziennik Urzędowy Ministra Transportu
 Dz.Urz. UKE – Dziennik Urzędowy Urzędu Komunikacji Elektronicznej
 MoP – Monitor Prawniczy
 MSIG – Monitor Sądowy i Gospodarczy
 ONSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
 ONSAiWSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
 OSA – Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
 OSAB – Orzecznictwo Sądów Apelacji Białostockiej
 OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
 OSNP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
 OTK – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
 OTK-A – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
 PiP – Państwo i Prawo
 Pr. Spółek – Prawo Spółek
 Prok.iPr. – Prokuratura i Prawo
 PUG – Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
 ZNSA – Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

Inne*

- ABI – administrator bezpieczeństwa informacji
 ABW – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
 ADSL – Asymmetric Digital Subscriber Line (asymetryczna cyfrowa linia abonencka)
 Agenda/EAC – Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z 19 maja 2010 r. zatytułowany „Europejska agenda cyfrowa” (COM (2010) 245 final – nieopublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej) (ang. Digital Agenda for Europe), <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/digital-agenda-scoreboard>

* Przy opracowywaniu wykazu innych skrótów korzystałem z A. Urbanek, *Ilustrowany leksykon teleinformatyka*, Warszawa 2001.

API	– Application Program Interface (interfejs programu użytkowego)
ARPA	– Advanced Research Projects Agency – Agencja rządowa USA odpowiedzialna za prace nad technologiami militarnymi
AUS	– abonencka usługa specjalna
B2B	– Business to Business (relacje biznesowe pomiędzy firmami)
B2C	– Business to Consumer (relacje biznesowe pomiędzy firmą a klientem)
BCE 2011	– dokument Komisji Europejskiej <i>Broadband coverage in Europe in 2011</i> , https://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/BCE%202011%20Research%20Report%20Final%20-%20Format%20No%20Image%2020121001.pdf
BEREC	– Body of European Regulators in Electronic Communications (Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej)
BISDN	– Broadband Integrated Services Digital Network (teleinformatyczna sieć szerokopasmowa – nie mniej niż 155 Mb/s)
CATV	– Cable Television (sposób dystrybucji sygnałów telewizyjnych na sygnałach nośnych wielkiej częstotliwości poprzez sieć abonencką zbudowaną z kabli współosiowych)
CBA	– Centralne Biuro Antykorupcyjne
CE	– Conformance Européenne (zgodność europejska)
CEN	– Comité Européen de Normalisation (Europejski Komitet Normalizacji)
CENELEC	– Comité Européen de Normalisation Electrotechnique (Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki)
CEPT	– European Conference of Postal and Telecommunications Administration (Europejska Konferencja Administracji Poczтовых i Telekomunikacyjnych)
CUG	– Closed User Group (zamknięta grupa użytkowników)
DAB	– Digital Audio Broadcasting (naziemna radiofonia cyfrowa przeznaczona do transmisji sygnałów o wysokiej jakości)
DCA Defense	– rządowa agencja w USA odpowiedzialna za sieci DDN takie jak MILNET, obec-Communication, nienazywana DISA
DCS	– Digital Communication System (rodzaj cyfrowej telefonii komórkowej GSM 900)
DECT	– Digital Enhanced Cordless Telephony (system cyfrowej łączności bezprzewodowej działającej w paśmie 1880–1900 MHz)
DNIC	– Data Network Identification Code
DSC	– Digital Selective Calling (cyfrowe wywołanie selektywne)
DSL	– Digital Subscriber Line (cyfrowa linia abonencka, rodzaj technologii szerokopasmowego dostępu do Internetu)
DTMF	– Dual Tone Multifrequency Signalling (sygnalizacja wielotonowa stosowana w stacjonarnych aparatach telefonicznych)
DVB-T	– Digital Video Broadcasting – Terrestrial (naziemne nadawanie programów w technologii cyfrowej)
EAC	– Europejska Agenda Cyfrowa
EFTA	– European Free Trade Association (Europejskie Porozumienie o Wolnym Handlu)

EMC	– Electromagnetic Compatibility (kompatybilność elektromagnetyczna)
EN	– Europejska Norma
EOG	– Europejski Obszar Gospodarczy
EPG	– Electronic Program Guide (elektroniczny przewodnik po programach)
ERG	– European Regulators Group (Europejska Grupa Regulatorów)
ERMES	– European Radio Message System (ogólnoeuropejski system przywoławczy)
ETNS	– European Telephony Numbering Space (przestrzeń numerowa telefonii europejskiej)
ETPC	– Europejski Trybunał Praw Człowieka
ETSI	– European Telecommunications Standards Institute (Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych)
FRONTEX	– Frontières extérieures (Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Granicach Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej)
FTTx	– Fiber-to-the x (szerokopasmowy system telekomunikacyjny)
GIODO	– Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
GMDSS	– Global Maritime Distress and Safety System (Światowy Morski System Łączności Alarmowej i Bezpieczeństwa)
GPS	– Global Positioning System (system nawigacji satelitarnej)
Grupa Robocza Art. 29	– Grupa Robocza ds. Ochrony Osób Fizycznych w zakresie Przetwarzania Danych Osobowych powołaną na mocy art. 29 dyrektywy 95/46/WE
GSM	– Global System for Mobile Communications (standard cyfrowej telefonii komórkowej drugiej generacji – 2G)
HDTV	– High Definition TV (televizja wysokiej rozdzielczości)
HFC	– Hybrid fibre-coaxial (sieć hybrydowa)
HIPERLAN	– High Performance Radio Local Area Network (europejski standard transmisji radiowej w sieciach lokalnych)
IEC	– International Electrotechnical Commission (Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna)
IMSI	– International Mobile Subscriber Identity (unikalny numer przypisany do każdej karty SIM w sieci GSM lub UMTS, jednoznacznie ją identyfikujący)
IP	– Internet Protocol (protokół stosowany w Internecie)
ISDN	– Integrated Services Digital Network (sieć cyfrowa z integracją usług)
ISO	– International Organization for Standardization (Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna)
ISPC	– International Signalling Point Code
ITU	– International Telecommunication Union (Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny)
KNA	– krajowy numer abonenta
KPI	– kluczowe wskaźniki efektywności

KRRiT	– Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
LTE	– Long Term Evolution
MAiC	– Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji
MAPI	– Messaging Application Program Interface (program umożliwiający wysyłanie i odbieranie poczty elektronicznej)
MMS	– Multimedia Messaging Service (usługa wiadomości multimedialnych)
MNC	– Mobile Network Code
MOBITEX	– naziemny bezprzewodowy system dwukierunkowej łączności pakietowej między terminalami ruchomymi a stacjonarną siecią franchisingową
MPEG	– Motion Picture Experts Group (szereg zaleceń i standardów kompresji obrazów wideo i przekazów telewizyjnych)
MVNO	– Mobile Virtual Network Operator (dostawca usług telekomunikacyjnych świadczonych za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej operatora uprawnionego)
NASK	– Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa
NATO	– North Atlantic Treaty Organization (Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego)
NDS	– numer dostępu do sieci
NGA	– Next Generation Access (sieć dostępu nowej generacji)
NJFA	– NATO Joint Civil/Military Frequency Agreement (Wspólne Cywilno-Wojskowe Porozumienie w sprawie Wykorzystania Częstotliwości)
NOM	– Niezależny Operator Międzystrefowy
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
NSPC	– National Signalling Point Code
ONP	– <i>open network provision</i> (zasady otwartej sieci)
ONZ	– Organizacja Narodów Zjednoczonych
operator SMP	– przedsiębiorca telekomunikacyjny o znaczącej pozycji rynkowej
PABX	– Private Branch Exchange (centrala abonencka)
PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności
PLI CBD	– Platforma Lokalizacyjno -Informacyjna z Centralną Bazą Danych
PMR	– Private Mobile Radio (pasmo częstotliwości w okolicy 446 MHz, znane również pod nazwą PMR 446, na którym można prowadzić bezpłatną dwustronną głosową łączność radiową)
PNIC	– Private Data Network Identification Code
PNK	– plan numeracji krajowej
PSTN	– Public Switched Telephone Network (publiczna komutowana sieć telefoniczna)
RDS	– Radio Data System (cyfrowy system nadawania informacji)
RSPG	– Radio Spectrum Policy Group (Zespół do spraw Polityki Spektrum Radiowego)
RTR	– Rundfunk und Telekom Regulierungs-GmbH
SIIS	– System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej
SMP	– Significant Market Power (znacząca pozycja rynkowa)

SMS	– Short Message Service (usługa przesyłania krótkich wiadomości tekstowych kanałem sygnalizacyjnym lub podstawowym przez sieci komórkowe)
SN	– Sąd Najwyższy
SO	– sąd okręgowy
SOKiK	– Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
SPI	– Sąd Pierwszej Instancji
TAPI	– Telephony Application Programming Interface (programowany interfejs aplikacji telefonicznych)
TCP/IP	– Transmission Control Protocol/Internet Protocol (teoretyczny model warstwowej struktury protokołów komunikacyjnych)
TETRA	– Trans-European Trunked Radio – (europejski standard łączności typu dyspozytorskiego)
TK	– Trybunał Konstytucyjny
TS	– Trybunał Sprawiedliwości (dawniej: ETS – Europejski Trybunał Sprawiedliwości)
TPSA	– Telekomunikacja Polska S.A. (obecnie Orange Polska S.A.)
TSUE	– Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
UHF	– <i>ultra high frequency</i> (zakres fal radiowych – pasmo radiowe – o częstotliwości 300–3000 MHz i długości 1000–100 mm)
UKE	– Urząd Komunikacji Elektronicznej
UKS	– urząd kontroli skarbowej
UMTS	– Universal Mobile Telecommunications System (europejski standard systemu komórkowego trzeciej generacji, IMT – 2000)
UOKiK	– Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
URT	– Urząd Regulacji Telekomunikacji
URTiP	– Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty
VHF	– <i>very high frequency</i> (oznaczenie pasma częstotliwości 30–300 MHz)
VOD	– Video on Demand (video na żądanie)
VoIP	– Voice over Internet Protocol
VSAT	– Very Small Aperture Terminal (mała stacja terminalowa)
WACC	– <i>weighted average cost of capital</i> (wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału)
WCDMA	– Wideband Code Division Multiple Access (technologia związana z dostępem do sieci radiowej stosowana w sieciach komórkowych budowanych w standardzie UMTS)
WLR	– Wholesale Line Rental (usługa hurtowego dostępu do sieci)
WMM	– wskaźnik międzymiastowy
WOSA	– Windows Open Services Architecture (Zestaw interfejsów Microsoft przeznaczonych do zapewniania interoperacyjności aplikacji w środowisku Windows, zob. https://msdn.microsoft.com/en-us/library/aa916095.aspx)
WST	– wyróżnik sieci
xDSL	– X Digital Subscriber Line (cyfrowe łącze abonenckie realizowane w różnych technikach transmisyjnych)

WPROWADZENIE

I

Od dawna łączność towarzyszy człowiekowi jako nieodzowny element jego rozwoju. Z historycznego punktu widzenia początki łączności sięgają czasów starożytnych, kiedy to około 450 lat przed naszą erą po raz pierwszy Grecy do komunikowania się na odległość zastosowali optyczne kodowanie liter alfabetu. Postęp cywilizacyjny przyczynił się również do rozwoju łączności, czego przejawem było tworzenie nowych metod komunikacji na odległość. Przełomowym etapem rozwoju łączności było skonstruowanie pod koniec XVIII w. we Francji telegrafu semaforowego. Dzięki temu urządzeniu zapewniono po raz pierwszy w historii przekaz informacji na odległość 220 km. Drugim tak wielkim osiągnięciem w telekomunikacji było wynalezienie przez Grahama Bella w 1876 r. telefonu. Datę pierwszego przekazu telekomunikacyjnego – 10 marca 1876 r., kiedy przesłano historyczne zdanie wypowiedziane przez Grahama Bella: „Watsonie, proszę przyjść tutaj, pilnie pana potrzebuję” – traktuje się jako dzień narodzin przewodowej komunikacji telefonicznej.

Na początku XXI w. wysoko rozwinięty sektor telekomunikacji stanowi o sile każdego państwa. Wymieniany jest jako niezbędna przesłanka przeprowadzania procesów inwestycyjnych. Łączność jest aktualnie obecna w każdej dziedzinie gospodarki. Ma ona również istotny wpływ na bezpieczeństwo i zdrowie obywateli, ochronę granic państwa. Właściwy rozwój sektora telekomunikacji może też podnosić poziom edukacji społeczeństwa. Z tych właśnie powodów rządy wielu państw chętnie widziałyby zagwarantowanie sobie jak największego nadzoru nad tym działem gospodarki. Z drugiej jednak strony rozwój rynku telekomunikacyjnego, zarówno w Polsce, jak i na świecie, nie mógłby się dokonać bez podmiotów innych niż państwowe lub powiązane ze Skarbem Państwa. Właściwy proces pozbywania się przez państwo swojego monopolu na rynku telekomunikacyjnym – z jednej strony – jak też szeroki dostęp przedsiębiorców do prowadzenia działalności gospodarczej na rynku telekomunikacyjnym – z drugiej – stanowią główne warunki rozwoju sektora telekomunikacyjnego. Jednym z celów stawianych na świecie oraz w Polsce na początku XXI w. jest rozwój społeczeństwa informacyjnego. Rozwój rynku telekomunikacyjnego w kierunku upowszechnienia informatyzacji stymulują dwa zjawiska: konwergencja i globalizacja. Pierwsze polega na stopniowym powszechnym przenikaniu się informatyki, telekomunikacji i mediów. Globalizacja polega natomiast na uniwersalizacji rynku, możliwej dzięki standaryzacji rozwiązań technicznych, połączeniom międzysieciovym i rozwojowi globalnych systemów i sieci telekomunikacyjnych.

Aby polski rynek telekomunikacyjny mógł się szybko rozwijać i cel powszechnej informatyzacji mógł zostać osiągnięty, operatorzy telekomunikacyjni dotychczas działający na tym rynku oraz nowi operatorzy zamierzający na nim efektywnie funkcjonować powinni mieć stabilne warunki prowadzenia działalności gospodarczej wynikające z jasnych i precyzyjnych regulacji prawnych. Polityka regulacyjna powinna być spójna z prawem unijnym, jak również uwzględniać przyjęte na szczeblu unijnym strategię, w tym np. wspierać cele i główne działania nakreślone w komunikacie Komisji z 3 marca 2010 r. „Europa 2020: Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM (2010) 2020 final, nieopublikowany w Dz.Urz. UE) oraz w komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z 19 maja 2010 r. zatytułowanym „Europejska agenda cyfrowa” (COM (2010) 245 final, nieopublikowany w Dz.Urz. UE). Dla przykładu należy wskazać, że zgodnie z Europejską Agendą Cyfrową perspektywiczna europejska polityka dotycząca widma powinna promować efektywne zarządzanie widmem przy jednoczesnym uwzględnieniu nadawania poprzez wprowadzenie obowiązku stosowania niektórych częstotliwości zwolnionych w ramach dywidendy cyfrowej dla bezprzewodowego Internetu szerokopasmowego od określonej daty przez zapewnienie dodatkowej elastyczności (również dzięki umożliwieniu handlu częstotliwościami) oraz wspieranie konkurencyjności i innowacyjności. Należy w tym miejscu wskazać również na komunikat Komisji z 11 listopada 2010 r. „W kierunku aktu o jednolitym rynku” (COM (2010) 608 final/2, nieopublikowany w Dz.Urz. UE).

II

Obowiązująca od 3 września 2004 r. ustawa z 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 243 ze zm.) jest szóstą regulacją prawną odnoszącą się do rynku telekomunikacyjnego w Polsce wprowadzoną po II wojnie światowej. Ustawa ta stanowi kontynuację liberalizacji tego rynku w Polsce (zapoczątkowaną ustawą z 21 lipca 2000 r. – Prawo telekomunikacyjne, Dz.U. Nr 73, poz. 852 ze zm.) i wraz z ustawą z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.) tworzy nowe warunki normatywne dla podmiotów podejmujących lub już prowadzących działalność telekomunikacyjną.

Celem wprowadzenia nowej ustawy regulującej rynek telekomunikacyjny była przede wszystkim realizacja nałożonych na rząd polski w Traktacie Akcesyjnym zobowiązań do zapewnienia zgodności polskiego prawa telekomunikacyjnego z unormowaniami unijnymi z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

III

Przekazuję Państwu czwarte wydanie mojego komentarza do ustawy – Prawo telekomunikacyjne. Publikacja po raz pierwszy ukazała się 10 lat temu, tj. 15 stycznia 2005 r., kilka miesięcy po wejściu w życie 3 września 2004 r. nowej wówczas ustawy z 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Komentarz do prawa telekomunikacyjnego dotyczył zarówno pierwotnej treści tej ustawy, jak i towarzyszył w kolejnych wydaniach jej zmianom.

IV

Wydanie trzecie publikacji *Prawo telekomunikacyjne. Komentarz* miało miejsce w styczniu 2010 r. i obejmowało stan prawny na 1 grudnia 2009 r. W wydaniu tym były uwzględnione ostatnie zmiany wprowadzone ustawą z 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 85, poz. 716), które weszły w życie 6 lipca 2009 r.

W ciągu tych 5 lat, które upłynęły od trzeciego wydania komentarza, ustawa – Prawo telekomunikacyjne została wielokrotnie znowelizowana. W obecnym wydaniu zostały uwzględnione zmiany wynikające z nowelizacji ustawy. W 2010 r. ustawa – Prawo telekomunikacyjne została zmieniona na podstawie ustawy z 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (tekst pierwotny Dz.U. Nr 81, poz. 530) oraz ustawy z 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tekst pierwotny Dz.U. Nr 106, poz. 675). Kolejną zmianą była nowelizacja wprowadzona na podstawie ustawy z 22 października 2010 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw (tekst pierwotny Dz.U. Nr 219, poz. 1443) w zakresie dotyczącym wykorzystania numerów alarmowych. Następnie – na podstawie ustawy z 26 listopada 2010 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. Nr 238, poz. 1578) – do omawianego aktu dodano art. 61a. Ponadto ustawa – Prawo telekomunikacyjne została zmieniona na podstawie ustawy z 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 229, poz. 1499). Nowela m.in. wprowadzała do ustawy art. 43a pr.tel. dotyczący trybu wystąpienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z wnioskiem o zatwierdzenie szczegółowych warunków regulacyjnych. Kolejna nowelizacja została dokonana na podstawie ustawy z 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (tekst pierwotny Dz.U. Nr 182, poz. 1228 ze zm.). Zmiany do ustawy – Prawo telekomunikacyjne zostały wprowadzone również na podstawie ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 102, poz. 586), a następnie na podstawie ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 102, poz. 587). Kolejna nowelizacja tego aktu została wprowadzona na podstawie ustawy z 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw (tekst pierwotny Dz.U. Nr 134, poz. 779). Zakres wprowadzonych zmian dotyczył zasad dostępu do danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną, określonych w przepisach art. 180a, 180d oraz 180g pr.tel. Do ustawy – Prawo telekomunikacyjne zostały wprowadzone również zmiany na podstawie ustawy z 30 czerwca 2011 r. o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej (tekst pierwotny Dz.U. Nr 153, poz. 903), a następnie na podstawie ustawy z 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 171, poz. 1016). Kolejna nowelizacja ustawy została wprowadzona na podstawie ustawy z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 234, poz. 1390). Dalsze zmiany wprowadzono na podstawie: ustawy z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 233, poz. 1381); ustawy z 13 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r., poz. 908) oraz ustawy z 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r., poz. 1256).

Istotne zmiany zostały wprowadzone do ustawy – Prawo telekomunikacyjne ustawą z 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r., poz. 1445 ze zm.). Nowelizacja ta weszła w życie 21 stycznia 2013 r. Główną przyczyną tych zmian wynikała z potrzeby transpozycji do prawa polskiego zmian wprowadzonych w dyrektywach składających się na ramy regulacyjne w zakresie łączności elektronicznej w Unii Europejskiej. O pracach nad reformą unijnych ram regulacyjnych odnoszących się do łączności elektronicznej pisałem we wprowadzeniu do trzeciego wydania komentarza. W dniu 25 listopada 2009 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły przepisy nowelizujące regulacje dotyczące rynku telekomunikacyjnego. Na przepisy te składają się:

- 1) dyrektywa 2009/140/WE z 25 listopada 2009 r. zmieniająca dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci i usług łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń oraz 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.Urz. UE 2009 L 337/37 ze zm.),
- 2) dyrektywa 2009/136/WE z 25 listopada 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (Dz.Urz. UE 2009 L 337/11 ze zm.).

Ponadto Parlament Europejski i Rada (WE) przyjęły rozporządzenie nr 1211/2009 z 25 listopada 2009 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Urząd (Dz.Urz. UE 2009 L 337/1 ze zm.).

Nowelizacja ustawy – Prawo telekomunikacyjne weszła w życie z prawie dwuletnim opóźnieniem w stosunku do terminów transpozycji wskazanych przez ustawodawcę europejskiego. Zgodnie z postanowieniami dyrektyw 2009/136/WE i 2009/140/WE z 2009 r. (zmieniających pakiet dyrektyw łączności elektronicznej) państwa członkowskie miały obowiązek przyjąć i opublikować do 25 maja 2011 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do ich wykonania, przekazując jednocześnie tekst tych przepisów Komisji Europejskiej.

Istniały również inne przyczyny uchwalenia ustawy z 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw. Zmiany wprowadzone nowelą z 16 listopada 2012 r. wynikały również z wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z 11 marca 2010 r. w sprawie C-522/08 Telekomunikacja Polska SA w Warszawie v Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Zb.Orz. 2010, s. 2081. Trybunał bowiem orzekł, iż dyrektywę 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniającą dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”) (Dz.Urz. UE 2005 L 149/22) należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie przepisom krajowym, które poza pewnymi wyjątkami i nie biorąc pod uwagę specyficznych okoliczności danego wypadku, zakazują składania konsumentowi przez sprzedawcę jakichkolwiek

ofert wiązanych (pkt 33 zdanie drugie wyroku). Powyższy wyrok stanowi potwierdzenie wcześniejszego wyroku TSUE z 23 kwietnia 2009 r. w sprawach połączonych C-261/07 i C-299/07 VTB-VAB NV v Total Belgium NV i Galatea BVBA v Sanoma Magazines Belgium NV, Zb. Orz. 2009, s. 2949, pkt 68. Inne przyczyny wynikały z powołania BEREC, konieczności dostosowania polskiego prawa do przepisów rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 544/2009 z 18 czerwca 2009 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 717/2007 w sprawie roamingu w publicznych sieciach telefonii ruchomej wewnątrz Wspólnoty oraz dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.Urz. UE 2004 L 167/12), konieczności zmian przepisów ze względu na wdrożenie Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym (ERTMS)/GSM-R.

Nowela z 16 listopada 2012 r. wprowadziła istotne zmiany m.in. w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, w tym dostępu do nieruchomości, w związku ze zmianami wprowadzonymi w przepisie art. 139 pr.tel. Nowela ta wprowadziła nową siatkę pojęciową dotyczącą dostępu telekomunikacyjnego (zakres zmiany definicji o dostępie, udogodnień towarzyszących, nowej definicji usług towarzyszących, sieci dostępu, dostępu do lokalnej pętli abonenckiej).

W wydaniu czwartym komentarza do ustawy – Prawo telekomunikacyjne omówiłem skutki zmian w ustawie – Prawo telekomunikacyjne z punktu widzenia praktycznych problemów związanych z prowadzoną działalnością telekomunikacyjną. Nowela wprowadziła narzędzie prawne dla Prezesa UKE do orzekania rozdziału funkcjonalnego. W obecnym wydaniu została podjęta analiza nowej sytuacji prawnej w tym zakresie w kontekście ustawy – Prawo telekomunikacyjne i postanowień dyrektyw unijnych. W wyniku noweli w istotny sposób zostały zmienione przepisy odnoszące się do elementów treści umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Uregulowana została forma elektroniczna jako fakultatywna forma zawarcia umowy o świadczenie usług elektronicznych. Przedstawiona została również analiza problemów prawnych z punktu widzenia dotychczasowych problemów związanych ze stosowaniem formy elektronicznej w obrocie gospodarczym. W noweli z 16 listopada 2012 r. w sposób istotny zostały zmienione przepisy odnoszące się do gospodarki częstotliwościami. W obecnym wydaniu analizie poddano m.in. zmiany przepisów określające warunki współkorzystania z częstotliwości, ograniczenia praw przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do wykorzystywania częstotliwości radiowych; klauzule generalne w przesłankach dających podstawę do odmowy przedłużenia rezerwacji częstotliwości. Przedstawiono ponadto problemy związane z ustaleniem opłat za zmianę rezerwacji częstotliwości; omówiono zasady unieważniania przetargów, aukcji i konkursów na rezerwację częstotliwości. Zanalizowano postępowania polegające na przeprowadzeniu aukcji jako samodzielnego trybu przeprowadzania postępowania mającego na celu wyłonienie podmiotu, dla którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości. Odniosłem się również do zasad wtórnego obrotu prawami do korzystania z częstotliwości, jak również do zasad określania i naliczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwościami, a także przedstawiłem regulacje zapobiegające przetrzymywaniu i kumulowaniu praw do korzystania z częstotliwości. W wyniku noweli z 16 listopada 2012 r. zwiększono obowiązki dostawców usług telekomunikacyjnych odnoszących się do tajemnicy telekomunikacyjnej. Dodałem również komentarz do nowego działu VIIa dotyczącego bezpieczeństwa sieci i usług telekomunikacyjnych.

Po noweli z 16 listopada 2012 r. ustawa – Prawo telekomunikacyjne była również kilkakrotnie nowelizowana. Po raz pierwszy ustawą z 14 września 2012 r. o obowiązkach w zakresie informowania o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię (Dz.U. z 2012 r., poz. 1203). Następnie ustawa – Prawo telekomunikacyjne została zmieniona na podstawie ustawy z 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz.U. z 2013 r., poz. 1635 ze zm.). Istotne znaczenie dla działalności telekomunikacyjnej w obszarze świadczenia usług telekomunikacyjnych miało wejście w życie z dniem 25 grudnia 2014 r. ustawy z 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2014 r., poz. 827). Zgodnie z art. 1 tej ustawy reguluje ona prawa przysługujące konsumentowi, w tym w szczególności:

- 1) obowiązki przedsiębiorcy zawierającego umowę z konsumentem;
- 2) zasady i tryb zawierania z konsumentem umowy na odległość i poza lokalem przedsiębiorstwa;
- 3) zasady i tryb wykonania przysługującego konsumentowi prawa odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa;
- 4) zasady i tryb zawierania z konsumentem umowy na odległość dotyczącej usług finansowych.

Ustawa o prawach konsumenta, jak również ustawa – Prawo telekomunikacyjne w części, która dotyczy umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawieranych z konsumentami, stanowią regulacje współistniejące. Na podstawie ustawy z 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta zmieniona została treść przepisu art. 172 pr.tel.

W dniu 1 stycznia 2015 r. weszła w życie ustawa z 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz.U. z 2014 r., poz. 1662), która wprowadziła zmiany do ustawy z 29 listopada 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1182 ze zm.). Choć nowelizacja ta nie dokonała zmian w ustawie – Prawo telekomunikacyjne, to jednak ma istotne znaczenie dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy obok ustawy – Prawo telekomunikacyjne są obowiązani stosować przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, w odniesieniu zarówno do przetwarzania danych osobowych klientów, potencjalnych klientów, jak również w odniesieniu do pracowników i osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych. Sposób stosowania ustawy – Prawo telekomunikacyjne i ustawy o ochronie danych osobowych wynika z zasady komplementarności, wyrażonej w art. 5 u.o.d.o. Do nowelizacji ustawy o ochronie danych osobowych na podstawie ustawy z 7 listopada 2014 r. należy odnieść się krytycznie. Co prawda celami tej ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej miały być m.in. poprawa warunków wykonywania działalności gospodarczej, uproszczenie regulacji, redukcja niektórych obowiązków informacyjnych, jak też ograniczenie obowiązków przedsiębiorców, niemniej jednak wszystkich celów ustawodawca nie zdołał zrealizować. Główna uwaga krytyczna dotyczy tego, że w stosunku do administratorów danych, w tym przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy dokonali zgłoszenia zbiorów danych do rejestru GIODO na podstawie przepisu art. 41 u.o.d.o. i powołali administratora bezpieczeństwa informacji (podlegającego zgłoszeniu do rejestru GIODO), który na podstawie art. 36a ust. 2 pkt 2 u.o.d.o. jest obowiązany do prowadzenia wewnętrznego rejestru zbiorów danych, ustawodawca nie przewidział wykreślenia (bądź z mocy prawa, bądź na podstawie decyzji GIODO) zbiorów danych zarejestrowanych w GIODO. Rejestr zbiorów danych m.in. pełni funkcję informacyjną. W tym kontekście istotne znaczenie ma zasada jawności formalnej. Rejestr jest publicznie dostępny.

Brak jest barier dostępu w postaci np. obowiązku wykazania interesu prawnego. Brak jest również ograniczenia finansowego w postaci opłat za dostęp. *De facto* ustawodawca za pośrednictwem ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej zwiększył zakres obowiązków administratorów danych. Krytyczne uwagi należy wyrazić również pod adresem budzącego wątpliwości interpretacyjne art. 35 u.u.w.d.g. będącego przepisem intertemporalnym.

W obecnym wydaniu publikacji *Prawo telekomunikacyjne. Komentarz* uwzględniony i omówiony został następujący wyrok TSUE. Wyrokiem z 8 kwietnia 2014 r. w połączonych sprawach C-293/12 Digital Rights Ireland Ltd. oraz C-594/12 Kärntner Landesregierung i inni („Digital Rights”), w którym Trybunał orzekł, że dyrektywa 2006/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 15 marca 2006 r. w sprawie zatrzymywania generowanych lub przetwarzanych danych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności oraz zmieniającej dyrektywę 2002/58/WE (Dz.Urz. UE 2006 L 105/54) jest nieważna. Uznał, że przepisy dyrektywy zostały przyjęte z przekroczeniem zasady proporcjonalności na gruncie art. 7, 8 i 52 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE 2010 C 83/389) oraz że przepisy dyrektywy retencyjnej naruszają prawo do prywatności oraz prawo do ochrony danych osobowych wyrażonych w art. 7 i 8 KPP. Trybunał wskazał, że ustanowiony w dyrektywie 2006/24/WE obowiązek zatrzymywania danych w celu ich ewentualnego udostępniania właściwym organom krajowym w istocie realizuje cel interesu ogólnego. Jednakże, odpowiadając na pytanie, czy obowiązek zatrzymywania danych, który został ustanowiony w dyrektywie 2006/24/WE, jest konieczny, zaznaczył, że walka z poważną przestępczością, a zwłaszcza z przestępczością zorganizowaną i terroryzmem, ma „pierwszorzędne znaczenie dla zagwarantowania bezpieczeństwa publicznego, zaś jej skuteczność może w znacznym stopniu zależeć od wykorzystania nowoczesnych technik dochodzeniowo-śledczych. Jednakże tego rodzaju cel interesu ogólnego, mimo że ma on fundamentalne znaczenie, sam w sobie nie uzasadnia stwierdzenia, że system zatrzymywania danych taki jak ten ustanowiony przez dyrektywę 2006/24/WE, jest konieczny do celów tej walki”.

Zdaniem Trybunału dyrektywa 2006/24/WE stanowi szczególnie daleko posuniętą ingerencję w prawa podstawowe ustanowione w art. 7 i 8 KPP. Okoliczność, że zatrzymywanie i późniejsze wykorzystywanie danych jest dokonywane bez poinformowania o tym abonenta lub zarejestrowanego użytkownika, może wywołać u osób, których dane są zatrzymywane czy też wykorzystywane, poczucie, iż ich życie prywatne podlega stałemu nadzorowi. Trybunał zauważył, że obowiązek przechowywania danych przez podmioty do tego zobowiązane dotyczy wszystkich danych o ruchu w sieciach stacjonarnych, mobilnych, a także związanych z dostępem do Internetu, pocztą elektroniczną oraz telefonią internetową. Dyrektywa 2006/24/WE obejmuje swym zakresem stosowania wszystkich abonentów i zarejestrowanych użytkowników, ingeruje zatem w prawa podstawowe prawie wszystkich mieszkańców Unii Europejskiej. Wskazać należy, że zgodnie z art. 1 dyrektywy 2006/24/WE jej celem jest zapewnienie dostępności danych dla dochodzenia, wykrywania i ścigania poważnych przestępstw określonych w ustawodawstwie każdego państwa członkowskiego. Z omawianego wyroku można wywnioskować, iż Trybunał uznał, że środki przyjęte w dyrektywie 2006/24/WE są nieproporcjonalne i nie są konieczne do realizacji celu określonego w art. 1 tej dyrektywy.

Wyrok w sprawie Digital Rights zapadł w trybie prejudycjalnym, określonym w art. 267 TFUE, co oznacza, że jest wiążący dla sądu krajowego, który zwrócił się do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym. Niemniej jednak wyrok taki dla każdego innego sądu krajowego daje wystarczającą podstawę do tego, by uznać ten akt za nieważny w odniesieniu do rozstrzygnięcia, które ma podjąć (por. wyrok ETS z 13 maja 1981 r. w sprawie 66/80 International Chemical Corporation S.p.A. v Amministrazione delle Finanze dello Stato, ECR 1981, s. 1191).

W przypadku orzeczenia o nieważności aktu przyjętego przez instytucję, organ lub jednostkę organizacyjną działającą w ramach Unii Europejskiej jest ona zobowiązana do podjęcia środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (art. 266 TFUE). Należy zatem przyjąć, iż orzeczenie TSUE o nieważności aktu unijnego w trybie art. 267 TFUE jest skuteczne *erga omnes*. Ponadto w związku z faktem, iż Trybunał nie ograniczył w czasie skutków wyroku stwierdzającego nieważność, orzeczenie w sprawie Digital Rights odnosi skutek *ex tunc* (wiąże z mocą wsteczną od chwili wejścia w życie aktu prawnego zakwestionowanego przez TSUE) (por. wyrok w sprawie C-228/92 Roquette Frères, pkt 17).

Jeśli chodzi o skutki wyroku w sprawie Digital Rights w sferze prawa polskiego, przepisy implementujące dyrektywę 2006/24/WE pozostają w mocy do chwili ich uchylenia przez ustawodawcę bądź stwierdzenia niezgodności z Konstytucją RP przez Trybunał Konstytucyjny.

Przepisy dyrektywy retencyjnej od chwili ich wejścia w życie budziły wątpliwości pod względem tego, czy są zgodne z podstawowymi prawami człowieka, takimi jak prawo do prywatności, wolności komunikowania się, czy prawo jednostki do ochrony jej danych osobowych. Nie wszystkie państwa członkowskie zdecydowały się na implementację dyrektywy, niektóre implementowały ją częściowo. Dyrektywa 2006/24/WE była już poddana kontroli Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który nie badał jednak jej zgodności z prawami podstawowymi. W sprawie C-301/06 Irlandia v Parlament i Rada (wyrok TSUE z 10 lutego 2009 r., Zb. Orz. 2009, s. I-593) Trybunał badał prawidłowość podstawy prawnej dyrektywy 2006/24/WE, uznając jednak, że dyrektywa jest ważna. Jednocześnie sądy konstytucyjne w Rumunii, Niemczech i Czechach orzekły o niezgodności przepisów dyrektywy 2006/24/WE z ustawami konstytucyjnymi tych państw (zob. *Evaluation report on the Data Retention Directive (Directive 2006/24/EC)*, Bruksela, 18 kwietnia 2011 r., COM (2011) 225 final, s. 20 i n.).

Na tym tle zapadł wyrok TK z 30 lipca 2014 r., K 23/11 (Dz.U. z 2014 r., poz. 1055), który badał konstytucyjność przepisów uprawniających służby państwowe do stosowania podsłuchów oraz umożliwiających dostęp do danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną (np. do billingów). Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż przepisy uprawniające Policję, Straż Graniczną, organy kontroli skarbowej, Żandarmerię Wojskową, ABW, AW, Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz CBA do uzyskiwania dostępu do danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną przez to, że nie przewidują niezależnej kontroli udostępniania danych telekomunikacyjnych, o których mowa w art. 180c i 180d pr.tel., są niezgodne z art. 47 i 49 w zw. art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Ponadto art. 28 ustawy o ABW, art. 32 ustawy o SKW oraz art. 18 ustawy o CBA, w zakresie, w jakim nie przewidują zniszczenia danych niemających znaczenia dla prowadzonego postępowania, są niezgodne z art. 51 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Przepisy te, w zakresach w nich wskazanych, tracą moc obowiązującą z upływem 18 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

W motywach wyroku sędzia sprawozdawca podkreślił, że „każdy człowiek ma prawo do ochrony przed zewnętrznym monitorowaniem jego aktywności osobistej, w każdym wymiarze – zarówno w świecie realnym, jak i w wirtualnym”. Sędzia sprawozdawca dodał ponadto, iż przepisy muszą zakładać istnienie jednostki w sposób anonimowy, co jest szczególnie ważne w dobie rozwoju nowych technologii.

V

W stosunku do poprzedniego wydania w wydaniu czwartym komentarza zmienił się sposób prezentacji komentowanych przepisów. Zmiany te mają pozwolić łatwiej wyszukiwać interesujące czytelnika zagadnienia i lepiej zrozumieć treść komentarza. Każdy z przepisów został opatrzony tytułikiem. Ponadto w ramach tekstu komentarza zostały wyróżnione śródtytuły oraz ponumerowane tezy. Ze względu na liczne zmiany wprowadzone do ustawy – Prawo telekomunikacyjne w ramach śródtytułów została wyróżniona w większości przypadków również geneza komentowanego przepisu.

W obecnym wydaniu odwołuję się do orzecznictwa sądów administracyjnych i sądów powszechnych, jak również orzecznictwa TSUE. W sposób pogłębiony omówiłem postępowanie administracyjne przed Prezesem UKE, współpracę tego organu administracji łączności z innymi organami administracji publicznej, komentując sposób prowadzenia postępowania, relację przepisów ustawy – Prawo telekomunikacyjne i Kodeksu postępowania administracyjnego, oraz mając na uwadze przepis art. 206 ust. 1 pr.tel.

Komentując przepisy ustawy – Prawo telekomunikacyjne, starałem się uwidocznic wątpliwości interpretacyjne, wskazując jednocześnie możliwe sposoby interpretacji. W większości przypadków przyczyną problemów interpretacyjnych jest brak poprawnej transpozycji przepisów prawa unijnego, kolizja norm wynikających z przepisów w ramach ustawy – Prawo telekomunikacyjne, jak również przepisów ustawy – Prawo telekomunikacyjne i innych ustaw.

Aktualne wydanie przygotowałem z myślą, aby zaoferować je szerokiemu kręgowi adresatów, podmiotów działających na rynku telekomunikacyjnym, w tym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, podmiotom współpracującym z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi i osobom korzystającym z usług telekomunikacyjnych. Liczę na to, że publikacja ta zainteresuje również organy administracji, w tym w szczególności organy administracji łączności, tj. Ministra Administracji i Cyfryzacji, Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, organy administracji publicznej współdziałające w ramach postępowań określonych w ustawie – Prawo telekomunikacyjne oraz – na podstawie art. 206 ust. 1 pr.tel. – w Kodeksie postępowania administracyjnego. Obecne wydanie komentarza może być również pomocne w pracy sądów administracyjnych i powszechnych, środowiska naukowego oraz wszystkich innych osób, które interesują się tą gałęzią gospodarki i uregulowań prawnych.

Nie wszystkie zagadnienia udało się opisać w sposób kompleksowy i jednoznacznie ocenić. W niektórych przypadkach przedstawiłem poglądy doktryny, czasami rozbieżne, a czasami tylko własny punkt widzenia. Ze względu na złożoność problematyki działalności telekomunikacyjnej i ograniczone ramy niniejszej publikacji niektóre z zagadnień będą wymagały odrębnej, pogłębionej analizy w dysertacjach, opiniach itd.

VI

Chciałbym podziękować moim bliskim za wyrozumiałość i stworzenie mi warunków niezbędnych do napisania czwartego wydania publikacji *Prawo telekomunikacyjne. Komentarz*.

VII

Mam nadzieję, że przedstawione Państwu opracowanie okaże się pomocnym narzędziem w zrozumieniu i stosowaniu ustawy – Prawo telekomunikacyjne. Chciałbym Państwa poprosić o nadsyłanie uwag, opinii i komentarzy na adres: akrasuski@akrasuski.com. Z pewnością będą one pomocne podczas prac nad kolejnym wydaniem.

Dr Andrzej Krasuski
radca prawny
Warszawa, 2015 r.

USTAWA

z 16 lipca 2004 r.

Prawo telekomunikacyjne¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 243; zm.: Dz.U. z 2014 r., poz. 827, *poz. 1198*,
z 2015 r. *poz. 1069*)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 2002/21/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 108 z 24.04.2002);
- 2) dyrektywy 2002/20/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usługi łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 108 z 24.04.2002);
- 3) dyrektywy 2002/19/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz ich łączenia (Dz. Urz. WE L 108 z 24.04.2002);
- 4) dyrektywy 2002/22/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i praw użytkowników odnoszących się do sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 108 z 24.04.2002);
- 5) dyrektywy 2002/58/WE z dnia 12 lipca 2002 r. w sprawie przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 201 z 31.07.2002);
- 6) dyrektywy 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 249 z 17.09.2002);
- 7) dyrektywy 1999/5/WE z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiokomunikacyjnych i telekomunikacyjnych urządzeń końcowych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności (Dz. Urz. WE L 91 z 07.04.1999);
- 8) dyrektywy 89/336/EWG z dnia 3 maja 1989 r. o zbliżeniu praw państw członkowskich dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. L 139 z 23.05.89).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

DZIAŁ I

Postanowienia ogólne

Rozdział 1

Zakres ustawy

Art. 1. [Zakres przedmiotowy i cele ustawy]

1. Ustawa określa:

- 1) zasady wykonywania i kontroli działalności polegającej na świadczeniu usług telekomunikacyjnych, dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych lub świadczeniu usług towarzyszących, zwanej dalej „działalnością telekomunikacyjną”;
- 2) prawa i obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
- 3) prawa i obowiązki użytkowników oraz użytkowników urządzeń radiowych;
- 4) warunki podejmowania i wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu sieci i udogodnień towarzyszących oraz świadczeniu usług telekomunikacyjnych, w tym sieci i usług służących rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych i telewizyjnych;
- 5) warunki regulowania rynków telekomunikacyjnych;
- 6) warunki świadczenia usługi powszechnej;
- 7) warunki ochrony użytkowników usług, w szczególności w zakresie prawa do prywatności i poufności;
- 8) warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz numeracją;
- 9) warunki przetwarzania danych w telekomunikacji i ochrony tajemnicy telekomunikacyjnej;
- 10) zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zakresie telekomunikacji;
- 11) wymagania, jakim powinny odpowiadać urządzenia radiowe i telekomunikacyjne urządzenia końcowe;
- 12) funkcjonowanie administracji łączności, jej współdziałanie z innymi organami krajowymi oraz instytucjami Unii Europejskiej w zakresie regulacji telekomunikacji;
- 13) wymagania dotyczące udogodnień dla osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do usług telekomunikacyjnych.

2. Celem ustawy jest stworzenie warunków dla:

- 1) wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych;**
- 2) rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej;**
- 3) zapewnienia ładu w gospodarce numeracją, częstotliwościami oraz zasobami orbitalnymi;**
- 4) zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług telekomunikacyjnych;**
- 5) zapewnienia neutralności technologicznej;**
- 6) zapewnienia użytkownikom końcowym będącym osobami niepełnosprawnymi dostępu do usług telekomunikacyjnych równoważnego poziomowi dostępu, z jakiego korzystają inni użytkownicy końcowi.**

3. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów oraz przepisów ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226, z późn. zm.).

Spis treści

Budowa ustawy – Prawo telekomunikacyjne	49
Ustawa – Prawo telekomunikacyjne w ujęciu historycznym	51
Art. 1 ust. 1 pr.tel. – zakres regulacji	53
Art. 1 ust. 1 pkt 1 pr.tel. – działalność telekomunikacyjna	58
Art. 1 ust. 1 pkt 2 pr.tel. – prawa i obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych	59
Art. 1 ust. 1 pkt 3 pr.tel. – prawa i obowiązki użytkowników oraz użytkowników urzędzeń radiowych	62
Art. 1 ust. 1 pkt 4 pr.tel. – warunki podejmowania i wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu sieci i udogodnień towarzyszących oraz świadczeniu usług telekomunikacyjnych, w tym sieci i usług służących rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych i telewizyjnych	64
Art. 1 ust. 1 pkt 5 pr.tel. – warunki regulowania rynków telekomunikacyjnych	65
Art. 1 ust. 1 pkt 6 pr.tel. – warunki świadczenia usługi powszechnej	66
Art. 1 ust. 1 pkt 7 pr.tel. – warunki ochrony użytkowników usług, w szczególności w zakresie prawa do prywatności i poufności	69
Art. 1 ust. 1 pkt 8 pr.tel. – warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz numeracją	70
Art. 1 ust. 1 pkt 9 pr.tel. – warunki przetwarzania danych w telekomunikacji i ochrony tajemnicy telekomunikacyjnej	73
Art. 1 ust. 1 pkt 10 pr.tel. – obowiązki na rzecz obronności państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego	73
Art. 1 ust. 1 pkt 11 pr.tel. – wymagania, jakim powinny odpowiadać urządzenia radiowe i telekomunikacyjne urządzenia końcowe	74
Art. 1 ust. 1 pkt 12 pr.tel. – funkcjonowanie administracji łączności, jej współdziałanie z innymi organami krajowymi oraz instytucjami Unii Europejskiej w zakresie regulacji telekomunikacji	74

Art. 1 ust. 1 pkt 13 pr.tel. – wymagania dotyczące udogodnień dla osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do usług telekomunikacyjnych	74
Art. 1 ust. 2 pr.tel. – cele ustawy	75
Art. 1 ust. 3 pr.tel. – Przepisy ustawy nie naruszają przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów	87
Art. 1 ust. 3 pr.tel. – przepisy ustawy nie naruszają przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów – wyłączenia	88
Art. 1 ust. 3 pr.tel. – przepisy ustawy nie naruszają przepisów o radiofonii i telewizji	90
Zastosowanie ustawy o ochronie danych osobowych	91
Zastosowanie Kodeksu spółek handlowych w przypadku przekształcenia podmiotów prowadzących działalność telekomunikacyjną w formie spółek prawa handlowego	99

Budowa ustawy – Prawo telekomunikacyjne

1. Budowę ustawy z 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 243 ze zm.) należy analizować z punktu widzenia zgodności z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. Nr 100, poz. 908). Rozporządzenie to zostało wydane na podstawie art. 14 ust. 4 pkt 1 ustawy o Radzie Ministrów (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 392 ze zm.). Znaczenie tego rozporządzenia zostało określone w orzecznictwie sądów cywilnych i administracyjnych. Dla przykładu należy wskazać, że w wyroku SN z 15 czerwca 2012 r., II CSK 436/11 (LEX nr 1232234) Sąd Najwyższy orzekł, iż jakkolwiek naruszenie przepisów rozporządzenia z 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” nie wywołuje z mocy prawa żadnych ujemnych skutków, to jednak trzeba uwzględnić, że zawiera ono ważne zalecenia dotyczące tworzenia aktów prawnych. Ustalając standardy poprawnej legislacji, ustala ono także standardy poprawnej interpretacji przepisów. Nie ulega bowiem wątpliwości, że istnieje ścisła zależność między zasadami redagowania a zasadami interpretowania tekstów prawnych – interpretacja polega wszak na ustalaniu tak czy inaczej rozumianej woli prawodawcy. Prawidłowa redakcja przepisów ustawy – Prawo telekomunikacyjne ma wpływ na ich interpretację.

2. W § 14 ust. 1 ZTP uregulowano zasady w zakresie budowy aktu normatywnego, jakim jest ustawa, wskazując na następujące elementy dotyczące jego budowy, tj.:

- 1) tytuł,
- 2) przepisy merytoryczne,
- 3) przepisy o wejściu ustawy w życie.

Z kolei przepis § 15 ZTP określa kolejność, w jakiej umieszcza się poszczególne elementy ustawy, tj.:

- 1) tytuł,
- 2) przepisy merytoryczne ogólne i szczegółowe,
- 3) przepisy zmieniające,
- 4) przepisy przejściowe i dostosowujące,

Andrzej Krasuski – doktor nauk prawnych; radca prawny specjalizujący się w prawie telekomunikacyjnym, prawie mediów i ochronie danych osobowych. Doradza w złożonych sprawach z zakresu regulacji na rynku telekomunikacyjnym, współpracy międzyoperatorской, zarządzania dobrami rzadkimi, ochrony danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną. Posiada bogate doświadczenie w postępowaniach przed Prezesem UKE, GODO, Prezesem UOKiK i sądami. Autor wielu publikacji, w tym m.in.: *Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych* (Warszawa 2005), *Outsourcing danych osobowych w działalności przedsiębiorstw* (Warszawa 2010), *Dane osobowe w obrocie tradycyjnym i elektronicznym. Praktyczne problemy* (Warszawa 2012).

Komentarz zawiera szczegółowe omówienie najważniejszych kwestii związanych z regulowaniem rynku telekomunikacyjnego w Polsce, a także konkretne propozycje rozwiązań prawnych do zastosowania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych i innych uczestników rynku w działalności telekomunikacyjnej.

W książce przedstawiono m.in. zagadnienia związane z:

- regulacją *ex ante* i deregulacją rynku telekomunikacyjnego, w tym m.in. w kontekście problemów prawnych dotyczących stosowania dotkniętego wadami legislacyjnymi przepisu art. 23 pr.tel.;
- umowami o świadczenie usług telekomunikacyjnych, z uwzględnieniem zmian wynikających z nowej ustawy o prawach konsumenta oraz nowelizacji kodeksu cywilnego w tym zakresie;
- zarządzaniem częstotliwościami, w tym problemy prawne dotyczące koordynacji międzynarodowej częstotliwości, problematykę postępowań selekcyjnych, współdzielenia częstotliwości, refarmingu częstotliwości oraz zmiany i cofania rezerwacji częstotliwości;
- ochroną danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną, w tym danych osobowych, zwłaszcza w powiązaniu z obowiązującą od 1 stycznia 2015 r. nowelizacją do ustawy o ochronie danych osobowych; w kontekście problematyki retencji danych w komentarzu omówiono skutki prawne wynikające z najnowszego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- problematyką stosowania dotkniętego wadami legislacyjnymi przepisu art. 172 pr.tel.

Publikacja przeznaczona jest dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz odbiorców usług telekomunikacyjnych. Zainteresuje także przedstawicieli takich organów jak: UKE, GODO, UOKiK, KRRiT. Będzie stanowić cenną lekturę dla sędziów sądów administracyjnych i powszechnych rozpatrujących sprawy odnoszące się do działalności telekomunikacyjnej.

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

ISBN 978-83-264-8127-7

9 788326 481277

9788326481277 W05P01

Cena 269 zł
(w tym 5% VAT)